

2010 M. NACIONALINIO BIUDŽETO PAJAMOS

Į nacionalinį biudžetą 2010 m įplaukė 17932,3 mln. litų (be Europos Sąjungos ir kitų užsienio šalių finansinės paramos lėšų). Buvo prognozuota, kad į nacionalinį biudžetą 2010 m. įplauks 16507 mln. litų. Faktiškai įplaukė 1425,3 mln. litų, arba 8,6 proc. daugiau.

Į valstybės biudžetą 2010 m. įplaukė 14533,8 mln. litų (be Europos Sąjungos ir kitų užsienio šalių finansinės paramos lėšų). Planuota, kad į valstybės biudžetą 2010 m. įplauks 13378,1 mln. litų. <u>Faktiškai įplaukė 1155,7 mln. litų, arba 8,6 proc. daugiau.</u>	Į savivaldybių biudžetus 2010 m. įplaukė 3398,5 mln. litų. Buvo prognozuota, kad į savivaldybių biudžetus 2010 m. įplauks 3128,9 mln. litų. <u>Faktiškai įplaukė 269,6 mln. litų, arba 8,6 proc. daugiau.</u>
---	---

PAGRINDINIAI MOKESČIAI

Pridėtinės vertės mokestis

2010 m. buvo gauta **7294 mln. litų** pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM). Pajamų planas įvykdytas 120 proc. ir į valstybės biudžetą gauta 1216,2 mln. litų PVM pajamų daugiau, nei buvo planuota. Palyginti su 2009 m., į biudžetą pervesta 495,2 mln. litų, arba 7,3 proc., daugiau. Įvertinus PVM nepriemokos ir PVM permokos pokyčius, realios PVM pajamos 2010 metais buvo 200,2 mln. litų, arba 2,7 proc. didesnės nei 2009 metais (žr. 2 lentelę).

1 lentelė. Vidaus ir importo PVM pajamų surinkimas, mln. litų ir proc.

	2009 m. faktas	2010 m. planas	2010 m. faktas	Fakto pokytis,		Plano įvykdymas,	
				(+,-)	(%)	(+,-)	(%)
PVM iš vidaus vartojimo	5 601,3	4 983,3	5 723,6	122,3	2,2%	+740,4	114,9%
PVM už importuotas prekes	1 197,5	1 094,6	1 570,4	372,9	31,1%	+475,8	143,5%
Iš viso PVM	6 798,8	6 077,9	7 294,0	495,2	7,3%	+1 216,2	120,0%

Šaltinis: Fiskalinės politikos departamentas

2 lentelė. PVM pajamų pokytis, mln. litų ir proc.

	2009 m.	2010 m.	Pokytis	
			((+,-);	%)
PVM, iš viso	6 798,8	7 294,0	495,2	7,3%
PVM nepriemokos augimas (sumažėjimas (-))	372,4	227,0	-145,5	-39,1%
PVM permokos augimas (sumažėjimas (-))	-355,3	-205,8	149,5	-42,1%
PVM pajamos be nepriemokos ir permokos pokyčio	7 526,5	7 726,8	200,2	2,7%

* Realios PVM pajamos apskaičiuotos prie faktinių PVM įplaukų į valstybės biudžetą pridėjus išskolinimų valstybės biudžetui pokytį ir iš faktinių PVM įplaukų atėmus skolos mokesčių mokėtojams pokytį

Šaltinis: Fiskalinės politikos departamentas

Pagrindinės priežastys, dariusios įtaką PVM pajamų surinkimui:

2010 m. biudžeto pajamos buvo planuotos remiantis 2009 m. rugsėjo mėn. Finansų ministerijos centriniu ekonominių rodiklių scenarijumi, numatančiu 4,3 proc. BVP ūkio nuosmukį. 2010 m. vasarį, įvertinus duomenis dėl eksporto augimo ir nuosaikesnio vartojimo smukimo, centrinis ūkio raidos scenarijus buvo pakeistas iš esmės: numatytas BVP augimas. Tad daugiau nei planuota pajamų gauta todėl, kad sparčiau gerėjo eksporto galimybės (daugiau kaip 11 proc. smuko euro kursas dolerio atžvilgiu, pagerėjo ES ekonomikų augimas). Spartesnis eksporto atsigavimas stabilizavo nacionalines pajamas, kreditavimą, ir dėl to lėčiau traukėsi vartojimas.

Galutinio vartojimo išlaidų nuosmukis, nors ir nuosaikesnis nei 2009 m. rudens scenarijuje, tačiau išliko, todėl, palyginti su praėjusiais metais, PVM pajamų augimą lėmė 2010 m. taikomas didesnis PVM tarifas ir pradėjęs sparčiai gerėti mokesčio administravimas.

3 lentelė. PVM pajamų, administruojamų VMI, struktūra, mln. Lt

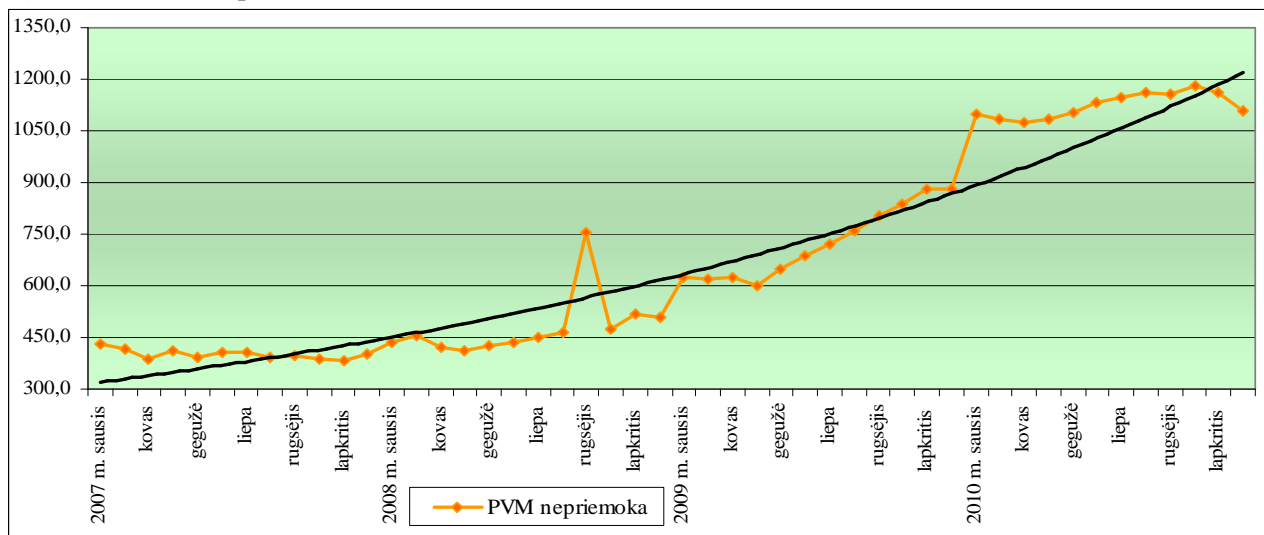
	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.
Mokėtinas PVM	8 504,4	10 939,8	12 073,9	10 039,1	9 967,3
<i>Mokėtino PVM pokytis</i>		28,6%	10,4%	-16,9%	-0,7%
Įmokos	8 109,2	10 392,8	11 311,3	8 408,4	8 826,6
Įskaitymai	272,0	416,1	484,4	631,8	596,8
Iš viso sumokėta	8 381,2	10 808,9	11 795,6	9 040,2	9 423,4
<i>Sumokėto PVM pokytis</i>		29,0%	9,1%	-23,4%	4,2%
Sumokėtos ar įskaitytos ir deklaruotos mokėtinos PVM sumos	-123,2	-130,9	-278,3	-998,9	-543,9
	98,6%	98,8%	97,7%	90,1%	94,5%
Grąžintinas PVM	3 666,0	4 653,6	4 989,2	3 467,8	3 942,5
<i>Grąžintino PVM pokytis</i>		26,9%	7,2%	-30,5%	13,7%
Išskaitymai	1 551,7	1 629,9	1 947,8	1 479,4	1 467,0
Grąžinimai	2 004,4	2 962,7	2 471,7	1 959,5	2 232,8
Iš viso sugrąžinta	3 556,1	4 592,6	4 419,5	3 438,9	3 699,8
<i>Sugrąžinto PVM pokytis</i>		29,1%	-3,8%	-22,2%	7,6%
Grąžintos ar išskaitytos ir deklaruotos grąžintinos PVM sumos	-109,9	-60,9	-569,8	-28,9	-242,7
	97,0%	98,7%	88,6%	99,2%	93,8%
PVM pajamos	4 825,0	6 216,2	7 376,2	5 601,3	5 723,6
		28,8%	18,7%	-24,1%	2,2%

Šaltinis: VMI duomenys

Pridėtinės vertės mokesčio nepriemoka ir permoka

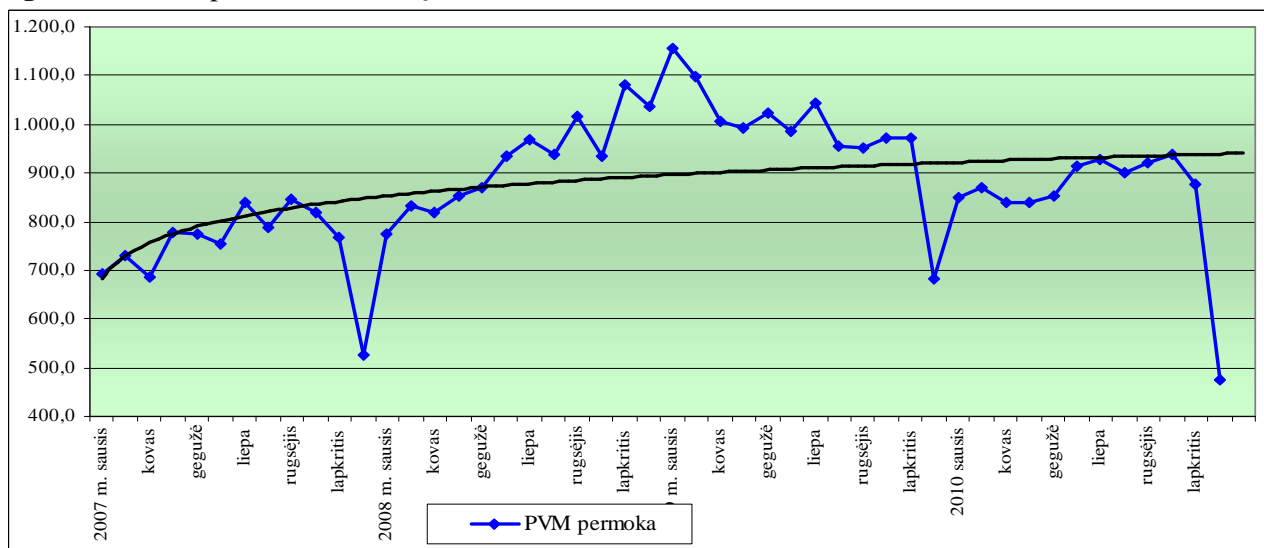
Mokesčių mokėtojų išsiskolinimas valstybės biudžetui – **PVM nepriemoka** – 2010 m. gruodžio 31 d. sudarė 1109,5 mln. litų, t. y. buvo 227 mln. litų, arba 25,7 proc., didesnė nei 2009 gruodžio 31 d.

1 grafikas. PVM nepriemoka, mln. litų

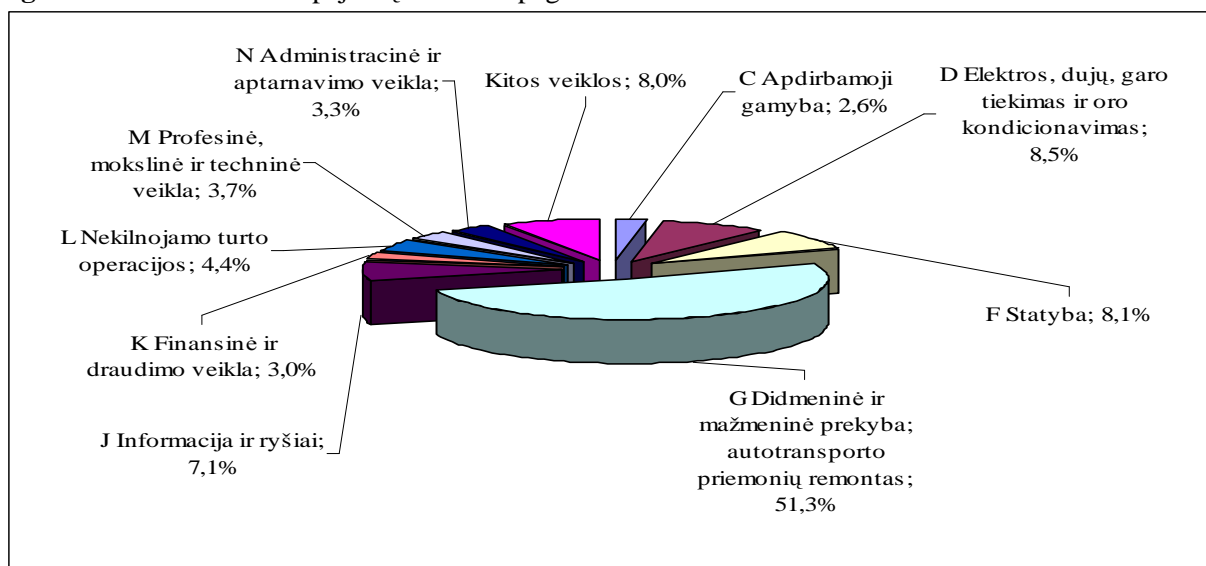
PVM permoka 2010 m. gruodžio 31 d. sudarė **475,1 mln. litų** ir buvo 205,8 mln. litų, arba 30,2 proc., mažesnė nei 2009 m. gruodžio 31 d.

2 grafikas. PVM permoka, mln. litų

Duomenys apie PVM pajamas pagal ekonominės veiklos rūšis

Trečiajame grafike matyti, kad daugiausia PVM pajamų deklaruoja didmeninės ir mažmeninės prekybos subjektai: veiklos svoris siekia apie 51,3 proc. viso 2010 m. deklaruoto PVM, jos dalis, palyginti su 2009 m., nuo bendro deklaruoto PVM padidėjo 2,1 proc. punkto, palyginti su 2008 m., – sumažėjo 5,5 proc. punkto.

3 grafikas. 2010 m. PVM pajamų struktūra pagal EVRK2.0

Šaltinis: tarpžinybinės mokesčių duomenų saugyklos informacija

Palyginti su 2009 m., PVM pajamos 2010 m. labiausiai sumažėjo apdirbamosios gamybos sektoriuje (237 mln. litų arba 60,8 proc.), transporto ir saugojimo (57,2 mln. litų) bei viešojo valdymo ir gynybos; privalomojo socialinio draudimo (39 mln. litų, arba 86,2 proc.) sektoriuose. 2010 m. daug didesnės PVM pajamos, gautos iš finansinės ir draudimo veiklos (180,5 mln. litų), statybos (89,6 mln. litų, arba 17,7 proc.), taip pat prekybos (68,6 mln. litų, arba 2,2 proc.), elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimo (60 mln. litų, arba 12,5 proc.) bei nekilnojamojo turto operacijų (59 mln. litų, arba 46,6 proc.) sektorių.

Apdirbamosios gamybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir saugojimo, elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo bei žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuose veiklą vykdančiams asmenims 2010 m. gražinta 83,3 proc. visų atliktų PVM permokos (skirtumo) gražinimų, palyginti su atitinkamais 2009 m. duomenimis, 2010 m. šiuose sektoriuose atlikti gražinimai didesni 460 mln. litų, arba 32,9 proc.

4 lentelė. Duomenys apie VMI administruojamas* PVM pajamas ir mokesčių mokėtojams gražintą PVM pagal EVRK2.0, pokytis tūkst. Lt, %

Veiklos pavadinimas	2009 m. PVM pajamos	2010 m. PVM pajamos	Palyginimas		2009 m. PVM gražinimai	2010 m. PVM gražinimai	Palyginimas	
			+/-	%			+/-	%
A Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	24 668	13 754	- 10 914	55,8%	132 708	151 239	18 530	114,0%
B Kasyba ir karjerų eksploatavimas	415	8 877	8 462		3 540	1 997	- 1 543	56,4%
C Apdirbamoji gamyba	390 096	153 107	- 236 989	39,2%	459 900	647 764	187 863	140,8%
D Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	481 076	541 110	60 033	112,5%	86 476	190 799	104 322	220,6%
E Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	- 32 202	- 19 639	12 563		83 551	68 516	- 15 035	82,0%
F Statyba	505 588	595 227	89 638	117,7%	147 128	57 757	- 89 372	39,3%
G Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	3 063 915	3 132 509	68 595	102,2%	571 070	616 848	45 778	108,0%
H Transportas ir saugojimas	- 28 126	- 85 355	- 57 229		150 193	253 730	103 537	168,9%
I Apygyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	89 531	99 485	9 954	111,1%	14 761	10 024	- 4 736	67,9%
J Informacija ir ryšiai	424 004	394 579	- 29 425	93,1%	21 516	44 497	22 981	206,8%
K Finansinė ir draudimo veikla	- 10 638	169 889	180 526		24 919	3 220	- 21 699	12,9%
L Nekilnojamojo turto operacijos	126 461	185 429	58 968	146,6%	146 794	83 789	- 63 005	57,1%
M Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	304 046	301 691	- 2 355	99,2%	45 587	46 172	585	101,3%
N Administracinė ir aptarnavimo veikla	192 544	181 090	- 11 453	94,1%	12 323	12 172	- 151	98,8%
O Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	45 227	6 259	- 38 968	13,8%	10	9 589	9 579	

P	Švietimas	11 893	13 614	1 721	114,5%	680	574	- 106	84,4%
Q	Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	- 1 657	7 783	9 440		7 370	113	- 7 257	1,5%
R	Meninė, pramoninė ir poilsio organizavimo veikla	16 108	13 575	- 2 533	84,3%	2 917	4 687	1 770	160,7%
S	Kita aptarnavimo veikla	36 756	33 034	- 3 723	89,9%	2 572	1 889	- 683	73,5%
T	Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	0	19	19		0	0	0	
U	Ekstrateritorinių organizacijų ir įstaigų veikla	- 825	- 730	96		826	730	- 97	88,3%
X	Nenustatyta ekonominė veikla	- 37 590	- 21 679	15 910		44 680	26 683	- 17 998	59,7%
	Iš viso	5 601 292	5 723 628	122 337	102,2%	1 959 524	2 232 787	273 262	113,9%

Šaltinis: VMI duomenys

- neįtrauktas importo PVM (importo PVM nepaskirstomas pagal EVRK2.0, nes yra traukiamas į apskaitą pagal Kombinuotąją prekių nomenklaturą)

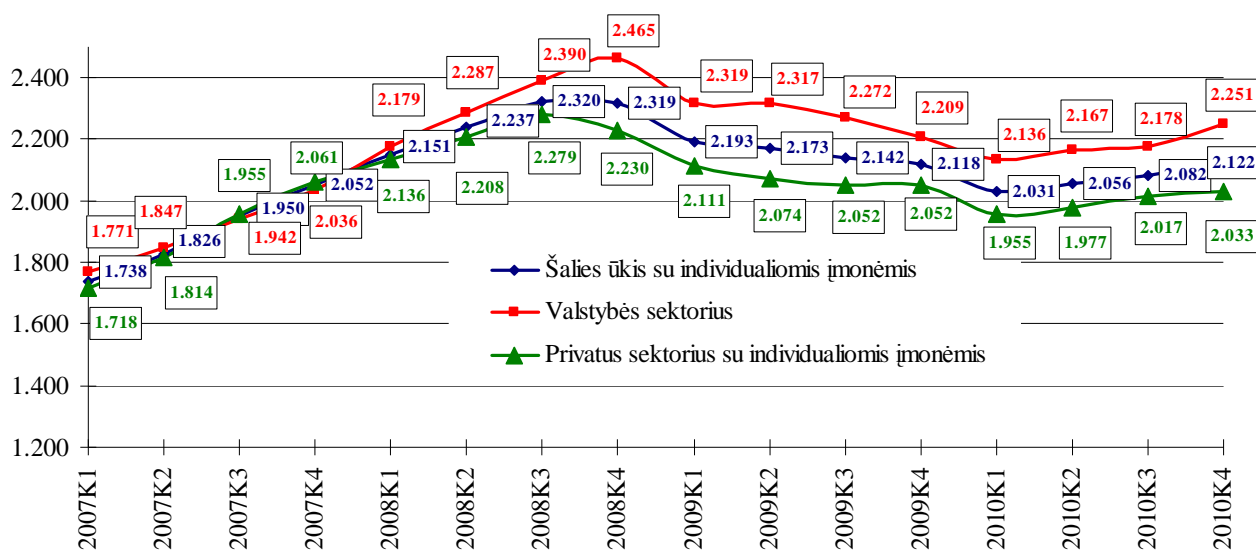
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS

Į valstybės biudžetą per 2010 m. įplaukė **916,5 mln. litų** gyventojų pajamų mokesčio. Palyginti su planu, 2010 m. gauta 38,7 mln. litų, arba 4,4 proc., daugiau. Palyginti su 2009 m., GPM 2010 m. gauta 126,5 mln. litų, arba 12,1 proc., mažiau (pažymėtina, kad 45,3 mln. litų pajamos sumažėjo dėl 2009 m. 1,18 proc. punkto sumažėjusio GPM atskaitymo procento į valstybės biudžetą).

Pagrindiniai GPM pajamų pokyčius lemiantys veiksniai:

1. Darbo užmokesčio mažėjimas. Statistikos departamento duomenimis, 2010 m. IV ketv. šalies vidutinis bruto darbo užmokesčio (be individualių įmonių) sudarė 2121,5 lito per mėnesį ir, palyginti su 2009 m. IV ketv., padidėjo 3,2 lito.

4 grafikas. Vidutinio bruto darbo užmokesčio dinamika 2007–2010 metais

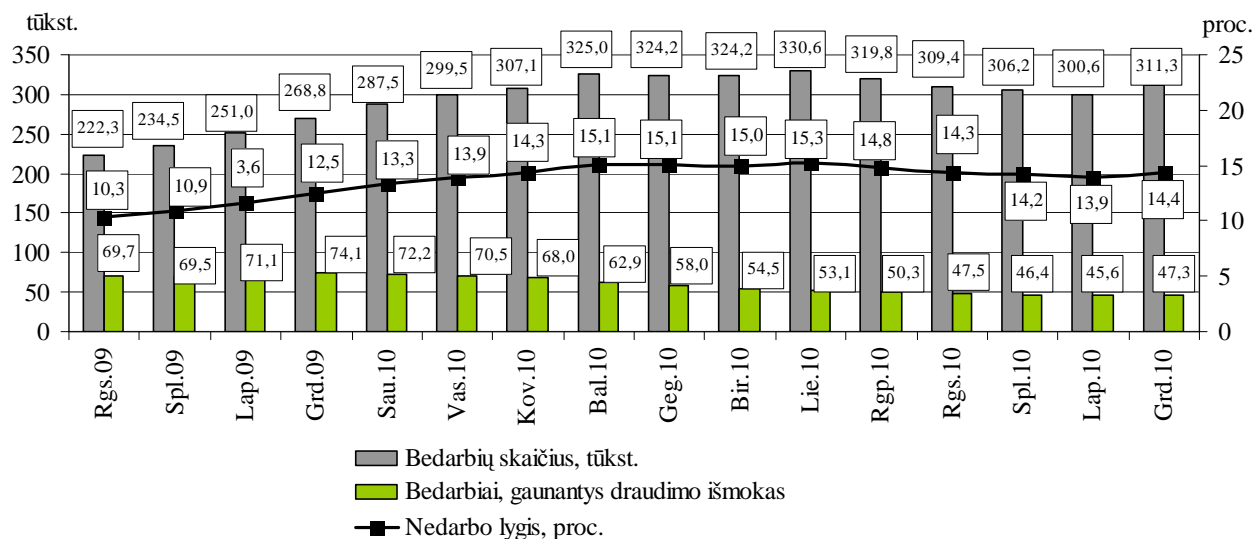

Šaltinis: Statistikos departamentas

2. Padidėjęs nedarbo lygis. Remiantis iš Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos gaunamais operatyviais įdarbinimų ir atleidimų duomenimis, 2011 m. sausio 1 d. šalyje buvo

1082 tūkst. darbuotojo statusą turinčių asmenų. 2011 m. sausio 1 d., Lietuvos darbo biržos duomenimis, bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų sudarė 14,4 proc. ir, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, padidėjo 1,9 proc. punkto.

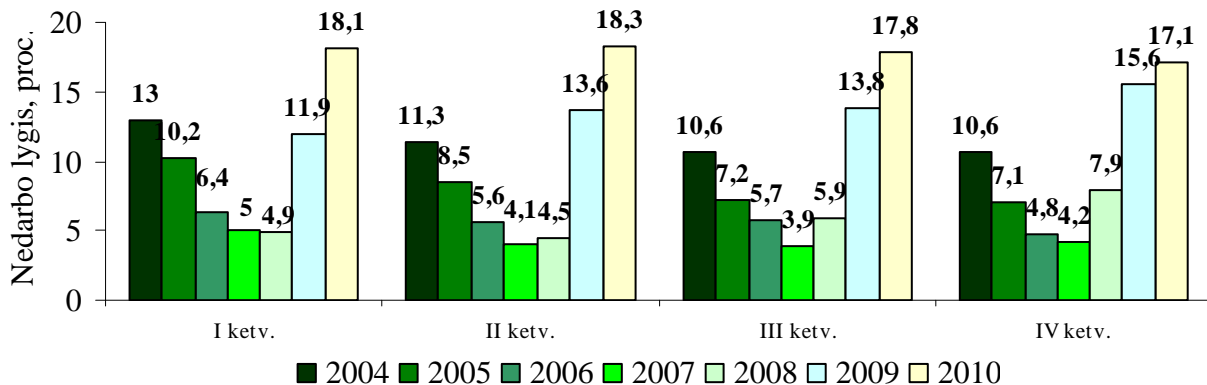
5 grafikas. Lietuvos darbo rinkos rodikliai

Šaltinis: Lietuvos darbo birža

Statistikos departamento duomenimis, 2010 m. IV ketv. nedarbo lygis Lietuvoje siekė 17,1 proc. ir, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 1,5 proc. punkto.

6 grafikas. Nedarbo lygio dinamika Lietuvoje 2004-2010 m.

Šaltinis: Statistikos departamentas

3. 2010 m. pagal pateiktas metines gyventojų pajamų mokesčio deklaracijas gyventojams iš nacionalinio biudžeto gražinta 251,7 mln. litų GPM (pagal GPM įstatymo 21 str.). Palyginti su ankstesniu laikotarpiu, 2010 m. iš nacionalinio biudžeto gražinta GPM suma dėl sumažėjusio GPM tarifo sumažėjo 219,6 mln. litų, arba 46,6 proc.

4. 2010 m. Lietuvos vienietams, pagal Labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę gauti paramą, pervesta 40,6 mln. litų GPM (pagal GPM įstatymo 34 str. 3 dalį). Palyginti su ankstesniu laikotarpiu, 2010 m. iš nacionalinio biudžeto gražinta GPM suma dėl sumažėjusio GPM tarifo sumažėjo 34,3 mln. litų, arba 45,8 proc.

5. Gyventojų (taip pat fizinių asmenų) pajamų mokesčio nepriemoka į valstybės ir savivaldybių biudžetus 2011 m. sausio 1 d. sudarė 367,8 mln. litų, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, nepriemoka padidėjo 110,1 mln. litų, arba 42,7 proc.

Užimtųjų skaičius ir vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal ekonomines veiklas

2010 m. I–III ketv. šalyje daugiausia užimtųjų buvo didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veikloje (18,3 proc. visų darbuotojų), apdirbamosios gamybos veikloje (15,1 proc.) ir švietimo sektoriuje (11,5 proc.). 2010 m. I–III ketv. mažiausia užimtų gyventojų dalis – kasybos ir karjerų eksploatavimo veikloje (0,1 proc.).

5 lentelė. Užimtųjų skaičius bei vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal EVRK 2.0

Ekonominė veikla	Vidutinis darbuotojų skaičius		Palyginimas %	Vidutinis mėn. atlyginimas, litais		Palyginimas %
	2009 m.	2010 m. I–III ketv.		2009 m.	2010 m. I–III ketv.	
K.Finansinė ir draudimo veikla	21 741	20 743	-4,6%	3 337	3 058	-8,4%
D.Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	17 514	16 601	-5,2%	2 944	2 886	-2,0%
J.Informacija ir ryšiai	26 022	24 929	-4,2%	2 425	2 408	-0,7%
B.Kasyba ir karjerų eksploatavimas	1 518	1 275	-16,0%	2 322	2 208	-4,9%
O.Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	67 068	63 355	-5,5%	2 292	2 123	-7,4%
E.Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	12 334	11 799	-4,3%	1 802	1 803	0,1%
M.Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	67 082	62 360	-7,0%	1 928	1 783	-7,5%
P.Švietimas	140 644	140 575	0,0%	1 874	1 729	-7,7%
Q.Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	102 402	101 322	-1,1%	1 793	1 678	-6,4%
C.Apdirbamoji gamyba	199 237	184 330	-7,5%	1 613	1 596	-1,1%
H.Transportas ir saugojimas	96 510	90 513	-6,2%	1 551	1 513	-2,5%
N.Administracinė ir aptarnavimo veikla	44 680	42 232	-5,5%	1 407	1 332	-5,3%
A.Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	30 997	29 651	-4,3%	1 347	1 325	-1,6%
G.Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	240 165	223 300	-7,0%	1 406	1 323	-5,9%
F.Statyba	98 651	81 607	-17,3%	1 415	1 279	-9,6%
R.Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	25 607	24 308	-5,1%	1 340	1 255	-6,3%
L.Nekilnojamojo turto operacijos	17 847	17 325	-2,9%	1 247	1 165	-6,6%
X.Nenustatyta ekonominė veikla	12 562	25 833	105,6%	686	826	20,4%
S.Kita aptarnavimo veikla	26 855	26 019	-3,1%	857	817	-4,7%
I.Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	38 583	34 994	-9,3%	821	768	-6,5%
Iš viso:	1 288 019	1 223 071	-5,0%	1 643	1 554	-5,4%

Šaltinis: VMI duomenys

2010 m. I–III ketv. didžiausias vidutinis mėnesio darbo užmokestis buvo finansine ir draudimo veikla užsiimančiose įmonėse (3 058 litai), palyginti su 2009 m., jis sumažėjo 279 litais, arba 8,4 proc. Darbo užmokestis nemažėjo tik vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo veikloje. Vidutinis atlyginimas apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų ir kitoje aptarnavimo veikloje 2010 m. I–III ketv. buvo mažiausias – atitinkamai 768 litai ir 817 litų.

GPM pajamų struktūra pagal ekonomines veiklas

Kintant vidutiniam darbo užmokesčiui ir darbuotojų skaičiui verslo įmonėse ir biudžetinėse įstaigose, kinta ir šių įmonių sumokamas GPM nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų (toliau – GPM(A)). Per 2010 m. daugiausia GPM(A) sumokėta apdirbamosios gamybos veikloje. Visose ekonominėse veiklose GPM (A) sumokėta mažiau, nei 2009 m., išskyrus viešąjį valdymą ir gynybą; privalomąjį socialinį draudimą¹. Didžiausias sumokėto GPM į nacionalinį biudžetą kritimas statybos bei apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuose (atitinkamai sumokėta 25 proc. ir 20,9 proc. mažiau GPM(A) nei 2009 m.).

6 lentelė. Sumokėtas GPM į nacionalinį biudžetą nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų pagal EVRK 2.0

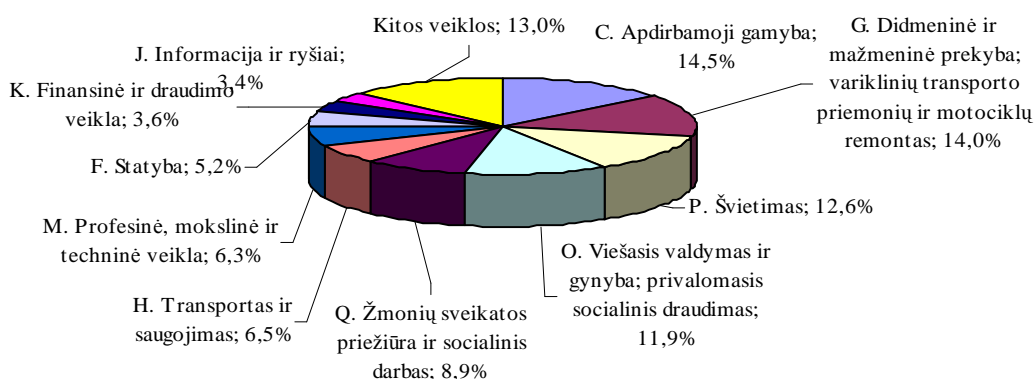
Ekonominė veikla	GPM (į nacionalinį biudžetą) pajamos nuo su darbo santykiais susijusių pajamų		Pokytis		GPM struktūra		
	2009 m.	2010 m.	+/-	%	2009 m.	2010 m.	+/-
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	274 317	359 399	85 082	31,0%	8,4%	11,9%	3,5%
K. Finansinė ir draudimo veikla	124 967	108 440	-16 527	-13,2%	3,8%	3,6%	-0,2%
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	90 316	83 216	-7 100	-7,9%	2,8%	2,8%	0,0%
J. Informacija ir ryšiai	107 202	102 465	-4 737	-4,4%	3,3%	3,4%	0,1%
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	6 002	4 912	-1 090	-18,2%	0,2%	0,2%	0,0%
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	218 690	190 425	-28 265	-12,9%	6,7%	6,3%	-0,4%
E. Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	34 513	32 251	-2 262	-6,6%	1,1%	1,1%	0,0%
P. Švietimas	421 145	378 742	-42 403	-10,1%	12,9%	12,6%	-0,4%
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	287 860	269 092	-18 768	-6,5%	8,8%	8,9%	0,1%
C. Apdirbamoji gamyba	478 848	438 191	-40 657	-8,5%	14,7%	14,5%	-0,1%
H. Transportas ir saugojimas	216 853	197 092	-19 761	-9,1%	6,7%	6,5%	-0,1%
F. Statyba	208 374	156 377	-51 997	-25,0%	6,4%	5,2%	-1,2%
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	489 413	420 660	-68 753	-14,0%	15,0%	14,0%	-1,1%
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	60 667	57 074	-3 593	-5,9%	1,9%	1,9%	0,0%
N. Administracinė ir aptarnavimo veikla	86 143	75 393	-10 750	-12,5%	2,6%	2,5%	-0,1%
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	50 476	42 778	-7 698	-15,3%	1,5%	1,4%	-0,1%
L. Nekilnojamojo turto operacijos	34 293	29 311	-4 982	-14,5%	1,1%	1,0%	-0,1%
S. Kita aptarnavimo veikla	30 183	28 034	-2 149	-7,1%	0,9%	0,9%	0,0%
I. Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	35 362	27 968	-7 394	-20,9%	1,1%	0,9%	-0,2%
X. Nenustatyta ekonominė veikla	4 296	11 558	7 262	169,0%	0,1%	0,4%	0,3%
Iš viso	3 259 920	3 013 378	-246 542	-7,6%	100,00%	100,00%	0,00%

Šaltinis: VMI duomenų saugyklos tipinių dokumentų duomenys

Struktūriškai daugiausia gyventojų pajamų mokesčio gaunama iš apdirbamosios gamybos, taip pat didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklų – 14,5 proc. ir 14 proc. atitinkamai.

¹ Dėl per 2009–2010 m. kelis kartus keistos dalies pajamų iš GPM klasifikavimo tvarkos, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos skyrių ir įstaigų, kuriose didžiąją dalį darbuotojų sudaro statutiniai valstybės tarnautojai, nuo su darbo santykiais susijusių pajamų sumokėtas GPM nėra lygintinas. Šios įtaigos yra priskiriamos būtent prie viešojo valdymo ir gynybos; privalomojo socialinio draudimo sektoriaus ir dirbtinai padidino 2010 m. šiame sektoriuje sumokėto GPM nuo su darbo santykiais susijusių pajamų sumas. Eliminavus šias įtaigas, pokytis būtų neigiamas (kaip ir kitose sekcijose) ir sudarytų 12,2 proc.

7 grafikas. GPM struktūra pagal EVRK 2.0

Šaltinis: VMI duomenų saugyklos tipinių dokumentų duomenys

GPM struktūra pagal mokesčio rūšis

GPM nuo pajamų, susijusių su darbo santykiais (A ir B klasės), į nacionalinį biudžetą 2010 m. gauta 2978,5 mln. litų ir šios pajamų rūšies lyginamasis svoris nuo viso surinkto GPM, iš sumos eliminavus atliktus grąžinimus, sudaro 80,2 proc. 2010 m. į nacionalinį biudžetą gauta 585,4 mln. litų GPM nuo su darbo santykiais nesusijusių pajamų, priskiriamų prie gyventojų A klasės pajamų, ir nenuolatinių Lietuvos gyventojų pajamų, priskiriamų prie B klasės pajamų. Tai sudaro 15,6 proc. viso sumokėto GPM (eliminavus grąžinimus).

Vertinant surinktas GPM pajamas (eliminavus grąžinimus) apie 3,7 proc. sudaro nuo gyventojų B klasės pajamų ir nuo metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje priskaičiuotų pajamų sumokėtas GPM.

2010 m. į nacionalinį biudžetą gauta 17,6 mln. litų GPM už verslo liudijimus. Palyginti su 2009 m., pajamos iš verslo liudijimų sumažėjo 8,4 mln. litų, arba 32,4 proc. Šios rūšies pajamos 2010 m. sudaro tik 0,5 proc. visų GPM pajamų, apskaičiuotų eliminavus GPM grąžinimus, į nacionalinį biudžetą.

2010 m. gruodžio 31 d. 67,4 tūkst. fizinių asmenų turėjo 140,2 tūkst. verslo liudijimų, galiojančių 2010 m. Palyginti su 2009 m., fizinių asmenų, turinčių galiojančius verslo liudijimus, skaičius sumažėjo 6,3 tūkst., arba 8,6 proc., o verslo liudijimų skaičius sumažėjo 6,1 tūkst., arba 4,4 proc. (2009 m. gruodžio 31 d. 73,7 tūkst. fizinių asmenų buvo išsiėmę 134,1 tūkst. verslo liudijimų, galiojančių 2009 m.).

2010 m. gruodžio 31 d. iš viso buvo 145,4 tūkst. fizinių asmenų, užsiregistravusių taip vykdančių individualią veiklą (įskaitant fizinius asmenis, samdančius kitus ir savarankiškai mokančius privalomąsias sveikatos draudimo įmokas). Palyginti su 2009 m. gruodžio 31 d. duomenimis, jų skaičius mažesnis kaip 2 tūkst., arba 1,4 proc.

7 lentelė. Mokesčių mokėtojų, vykdančių individualią veiklą, ir ūkininkų bei jų partnerių skaičius

Mokesčių mokėtojai	2009 12 31	2010 12 31	Palyginimas	
			+/-	proc.
Notarai	262	263	1	0,38%
Advokatai	1 587	1 583	-4	-0,25%
Advokatų padėjėjai	780	890	110	14,10%
Antstoliai	113	115	2	1,77%
Ūkininkai	105 398	104 008	-1.390	-1,32%
Ūkininkų partneriai	10 746	10 240	-506	-4,71%
Nenuolatiniai gyventojai	134	142	8	5,97%
Fiziniai asmenys, samdantys kitus	94	92	-2	-2,13%
Gyventojai, vykdančios individualią veiklą	28 319	28 073	-246	-0,87%
Iš viso:	147 433	145 406	-2.027	-1,37%

Šaltinis: VMI duomenys

Kaip matyti iš pirmiau pateiktos lentelės, 2010 m. pabaigoje gyventojų, vykdančių registruotą individualią veiklą, taip pat ūkininkų ir jų partnerių skaičius, palyginti su metų pradžia, mažėjo labiausiai.

Išlaidos, mažinančios mokėtiną GPM

Pagal trečiųjų asmenų informaciją 2009 m. vidutiniškai vienas asmuo turėjo 3381 lito išlaidų, mažinančių mokėtiną GPM, o palyginti su 2008 m., jos sumažėjo 177 litais, arba 5 proc. Analizuojamu laikotarpiu vienam asmeniui tenkančios išlaidos padidėjo tik per 2009 metus sumokėtų įmokų už studijas išlaidų grupėje (156 litais, arba 7,9 proc.). Visose kitose grupėse stebimas akivaizdus kritimas, ypač sumenko įmokos, skirtos asmeniniams kompiuteriams su programine įranga ir (arba) interneto prieiga įsigyti (sumažėjo daugiau nei per pusę ir 2009 m. tesiekė 49 proc. 2008 m. lygio). Tam tiesioginės įtakos turėjo šios lengvatos panaikinimas nuo 2009 m. sausio 1 d. įsigytiems kompiuteriams, o 2009 m. prie leidžiamų atskaitymų nuo pajamų priskiriamos tik finansinė nuoma iki 2009 m. sausio 1 d. įsigytų kompiuterių 2009 metais sumokėtos finansinės nuomos įmokos.

8 lentelė. Nuolatinių Lietuvos gyventojų per praėjusius metus sumokėtos sumos, mažinančios mokėtiną gyventojų pajamų mokesťį (vidutiniškai vienam gyventojui, turėjusiam atitinkamos rūšies išlaidų)

Išlaidų grupė	2008 m.	2009 m.	Palyginimas	
			+/-	%
LR nuolatinių gyventojų per praėjusius metus sumokėtos draudimo įmokos	2 060	1 888	-172	-8,35%
LR nuolatinių gyventojų per praėjusius metus sumokėtos palūkanos už suteiktas paskolas gyvenamajam būstui statyti arba įsigyti	7 901	7 497	-404	-5,11%
LR nuolatinių gyventojų per praėjusius metus už studijas sumokėtos įmokos	1 961	2 117	156	7,96%
LR nuolatinių gyventojų per praėjusius metus grąžintos paskolos (jų dalis), skirtos išlaidoms už studijas padengti	664	468	-196	-29,52%
Nuolatinių Lietuvos gyventojų per praėjusius metus sumokėtos įmokos į papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondus	1 645	1 435	-210	-12,77%
Nuolatinių Lietuvos gyventojų už įsigytus asmeninius kompiuterius su programine įranga (jų elementus) ir (arba) interneto prieiga sumokėtos sumos	1.756	861	-895	-50,97%
Iš viso:	3 559	3 381	-178	-5,00%

Šaltinis: VMI duomenys

AKCIZAI

Per 2010 m. akcizų į valstybės biudžetą surinkta **3036,5 mln. litų**. Palyginti su atitinkamu 2009 m. laikotarpiu, į valstybės biudžetą pervesta 221,7 mln. Lt, arba 6,8 proc., mažiau pajamų iš akcizų. 2010 m. planas įvykdytas 93,2 proc. ir į biudžetą gauta 220,9 mln. Lt pajamų mažiau nei planuota.

9 lentelė. VMI ir Muitinės administruojamos akcizų pajamos, mln. litų

	2009 m. faktas	2010 m. planas	2010 m. faktas	Fakto pokytis		Plano įvykdymas	
				(+,-)	(%)	(+,-)	(%)
VMI	3.199,3	3.200,2	2.937,4	-261,9	-8,2%	-262,9	91,8%
Muitinė	58,9	57,2	99,1	40,2	68,3%	41,9	173,3%
Iš viso	3.258,2	3.257,4	3.036,5	-221,7	-6,8%	-220,9	93,2%

Šaltinis: Finansų ministerija

Nuo 2010 m. sausio 1 d. nepriklausomi ir visuomeniniai tiekėjai, importuotojai (kiti negu nepriklausomi arba visuomeniniai tiekėjai), taip pat kiti asmenys, jeigu jie gavo elektros energiją iš

kitos valstybės narės, turi prievolę mokėti akcizą už elektros energiją. Dėl elektros energijos apmokestinimo akcizais valstybės biudžetas 2010 m. gavo apie 10 mln. Lt pajamų.

Be to, nuo 2010 m. sausio 1 d. netaikoma akcizų lengvata energiniams produktams, kuriuose biologinės kilmės priemaišų dalis neviršija teisės aktuose numatytos privalomos biologinės kilmės priemaišų dalies. Kaip ir buvo planuota, panaikinus minėtą lengvatą, valstybės biudžetas papildomai gavo apie 70 mln. Lt pajamų.

Kitoms akcizais apmokestinamų prekių grupėms akcizų apskaičiavimo tvarka ir taikomi akcizų tarifai 2010 m. nesikeitė.

Akcizų nepriemoka 2011 m. sausio 1 d. buvo 70,1 mln. Lt. Palyginti su ankstesnių metų tuo pačiu laikotarpiu nepriemoka padidėjo 36,0 mln. litų.

2010 m., kaip ir ankstesniais metais, didžiausią į valstybės biudžetą surinktų akcizų dalį (55,7 proc.) sudarė akcizai už energinius produktus, atitinkamai akcizų už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus pajamos sudarė 25,8 proc. visų akcizų pajamų, už apdorotą tabaką –18,2 proc. Palyginti su 2009 m. tuo pačiu laikotarpiu, akcizų už energinius produktus ir alkoholinius gėrimus dalis akcizų pajamų struktūroje padidėjo atitinkamai 2,4 ir 0,2 proc. punkto, akcizų už apdorotą tabaką dalis sumažėjo 2,9 proc. punkto.

10 lentelė. Akcizų pajamos pagal akcizais apmokestinamų prekių grupes, mln. litų

	2009 m. faktas	2010 m. faktas	Fakto pokytis		Dalis akcizų struktūroje
			(+,-)	%	
IŠ VISO AKCIZŲ	3 258,2	3 036,5	-221,7	-6,8%	100%
už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus	831,5	782,1	-49,5	-5,9%	25,8%
už vyną ir kitus fermentuotus gėrimus, tarpinius produktus	91,5	99,3	7,7	8,4%	3,3%
už etilo alkoholį	599,0	532,5	-66,5	-11,1%	17,5%
už alų	141,1	150,3	9,2	6,5%	5,0%
už apdorotą tabaką	690,4	554,2	-136,2	-19,7%	18,2%
už cigaretes	687,2	548,8	-138,4	-20,1%	18,1%
už cigarus ir cigariles, rūkomąjį tabaką	3,2	5,3	2,2	68,1%	0,2%
už energinius produktus	1 736,7	1 690,7	-46,0	-2,7%	55,7%
už variklių benzina	690,5	586,6	-104,0	-15,1%	19,3%
už gazolinus	881,6	926,6	45,0	5,1%	30,5%
už suskystintas dujas, skirtas automobiliams	159,4	167,8	8,4	5,3%	5,5%
už kitus energinius produktus	5,2	9,7	4,6		0,3%
už elektros energiją		10,1	10,1		0,33%

Šaltinis: Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos formos I-VP priedų Nr.1 ir Nr. 2 suvestiniai duomenys

Pajamų iš akcizų surinkimas pagal akcizinių prekių grupes

2010 m. pajamų iš akcizų už **energinis produktus** gauta **1690,7 mln. Lt**, t. y. 46 mln. Lt mažiau nei 2009 m. Akcizų už energinius produktus surinkimui įtakos turėjo 2010 m. labai sumažėjęs benzino pardavimas. Didmeninėje prekyboje parduodamo benzino apimtys sumažėjo 23,5 proc., palyginti su 2009 m. pardavimais. Dėl sumažėjusio benzino pardavimo 2010 m. į valstybės biudžetą buvo gauta 104,0 mln. Lt mažiau pajamų nei 2009 metais.

Suskystintų naftos dujų, skirtų automobiliams (toliau – SND), pardavimas, Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, 2010 m. sumažėjo 12,4 proc., palyginti su 2009 m. Tačiau dėl išaugusio SND importo 2010 m., bendras SND pardavimas nekito. Todėl iš viso pajamų už SND 2010 m. gauta 8,4 mln. Lt daugiau nei 2009 metais.

Dyzelinių degalų pardavimas 2010 m. augo 16,5 proc. Dėl padidėjusio dyzelinių degalų pardavimo 2010 m. į valstybės biudžetą buvo gauta 45,0 mln. Lt pajamų daugiau nei 2009 metais. Atkreiptinas dėmesys, kad nors per 2010 m. dyzelinių degalų parduota 16,5 proc. daugiau nei per 2009 m., tačiau pajamų iš akcizų už dyzelinius degalus surinkta tik 5,1 proc. daugiau nei 2009 m. dėl nuo 2009 m. rugpjūčio mėn. 1 d. sumažinto akcizo tarifo dyzeliniams degalams.

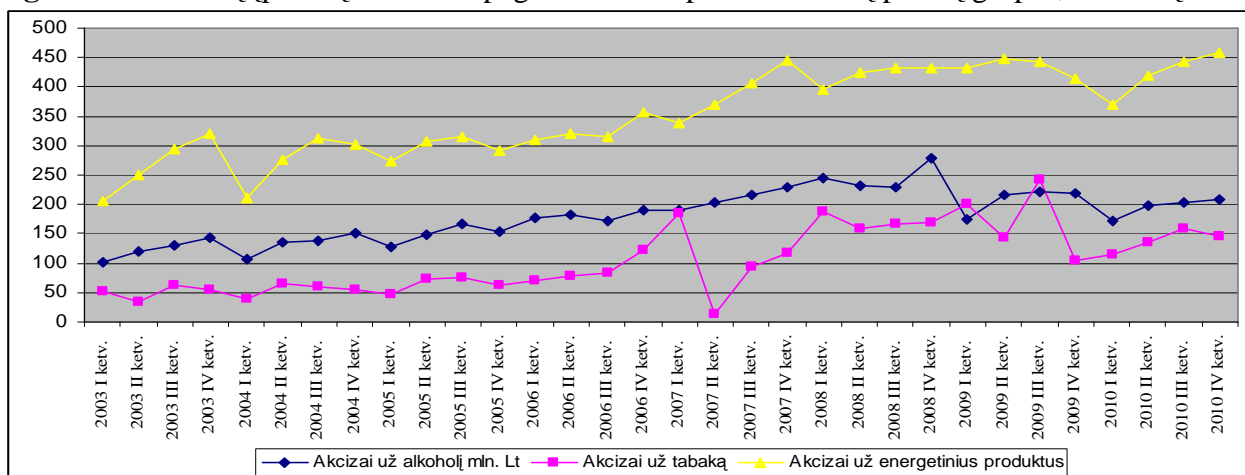
Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad lyginant 2010 m. sausio–lapkričio mėn. dyzelinių degalų pardavimą su 2009 m. sausio–lapkričio mėn., įtraukus prieš tai buvusių metų gruodžio mėn. duomenis dėl atsargų kaupimo, dyzelinių degalų pardavimas padidėjo 6,5 proc., tačiau pajamų į valstybės biudžetą analizuojamu laikotarpiu buvo gauta 3,5 proc. mažiau.

2010 m. akcizų už **etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus** buvo gauta **782,1** mln. Lt, t. y. 49,5 mln. Lt pajamų mažiau nei 2009 metais. 2010 m. pajamoms iš akcizų už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus įtakos turėjo sumažėjęs etilo alkoholio pardavimas, kuris po stabilizavimosi tendencijų rugsėjo, spalio mėn. vėl labai pradėjo mažėti lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Tam įtakos turėjo svarstymai Seime mažinti akcizų tarifą stipriajam alkoholiui.

2010 m. pastebimi alkoholinių gėrimų vartojimo tendencijų pasikeitimai, kai silpnesnių alkoholinių gėrimų pardavimas augo, o stipriųjų mažėjo, palyginti su 2009 metais. Remiantis Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis 2010 m. vynų ir kitų fermentuotų gėrimų pardavimas išaugo 10,4 proc., tarpinių produktų – 10,8 proc., alaus – 4,7 proc., palyginti su 2009 metais. Tuo tarpu stipriųjų alkoholinių gėrimų pardavimas sumažėjo 7,1 proc.

2010 m. akcizų už **apdorotą tabaką** buvo gauta **554,2** mln. Lt ir tai 136,2 mln. Lt mažiau nei 2009 metais. Sumažėjusioms 2010 m. pajamos iš akcizų už cigaretes įtakos turėjo labai sumažėjęs cigarečių pardavimas. 2010 m. cigarečių parduota 39,2 proc. mažiau nei 2009 metais. Vidutinis 2010 m. mėnesio cigarečių pardavimas buvo 197,3 mln. vnt., išskyrus gruodžio mėn., kai prieš akcizų tarifų pasikeitimus nuo 2011 m. (nuo 2011 m. sausio 1 d. visoms cigaretėms taikomas minimalus akcizų tarifas) pardavimas išaugo ir buvo 47,2 proc. didesnis nei 2009 m. gruodžio mėn. cigarečių pardavimas.

8 grafikas. Akcizų įplaukų dinamika pagal akcizais apmokestinamų prekių grupes, mln. litų

PELNO MOKESTIS

2010 m. pelno mokesčio (toliau – PM) surinkta 953,9 mln. litų, planas įvykdytas 105,1 proc.; palyginti su 2009 m., mokesčio surinkta 753,7 mln. litų (44,1 proc.) mažiau.

Pagrindiniai veiksniai, turėję įtakos PM pajamoms:

1. Nors 2004–2008 metais I–III ketv. avansinis PM dažniausiai buvo mokamas pagal metų **buvusių prieš praėjusius metus**, rezultatus (92–95 proc. avansinio PM sumos), tačiau nuo 2009 m. ši tendencija pasikeitė, o 2010 m. I–III ketv. tik 56,7 proc. avansinio PM buvo deklaruota pagal 2008 m. rezultatus.

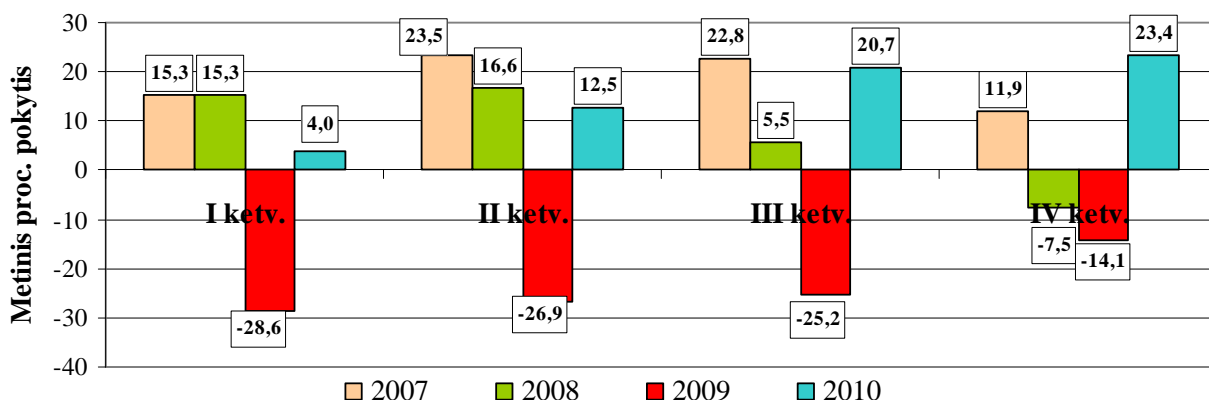
2. PM nepriemoka 2011 m. sausio 1 d., palyginti su ankstesnių metų tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 16,2 mln. litų iki 276,6 mln. litų.

3. Šimto didžiausias PM sumas sumokėjusių įmonių dalis nuo visų PM pajamų 2010 m. sudaro 52,8 proc. (2009 m. – 56,5 proc.). Per 2010 m. šie mokėtojai sumokėjo 503,4 mln. litų, o 2009 m. iš šimto daugiausiai PM sumokėjusių įmonių gauta 964 mln. litų. Taigi PM pajamos iš šimto didžiausiųjų mokėtojų (nebūtinai tų pačių mokėtojų) 2010 m. sumažėjo 47,8 proc. – kritimas panašus į visos šalies atitinkamą rodiklį.

4. Nors PM bazė yra viena sudėtingiausiai įvertinamų dėl PM apskaitos mechanizmo, tačiau yra keletas apytikrių šio mokesčio bazių rodiklių, leidžiančių nustatyti bazės pokyčio kryptį.

Viena iš tokių mokesčio bazių yra likutinis pelnas ir mišriosios pajamos. Iš devintojo grafiko matyti, kad likutinio pelno ir mišriųjų pajamų mažėjimas, palyginti su praėjusiu atitinkamu laikotarpiu, prasidėjo jau 2008 m. IV ketv., o per 2009 m. nukrito drastiškai – apie 25,9 proc., tačiau, 2010 m. duomenimis, stebimas tolygus atsigavimas, kuris netolimoje perspektyvoje atsispindės ir skaičiuojant pelno mokesčio pajamas.

9 grafikas. Likutinio pelno ir mišriųjų pajamų metinis pokytis, proc.

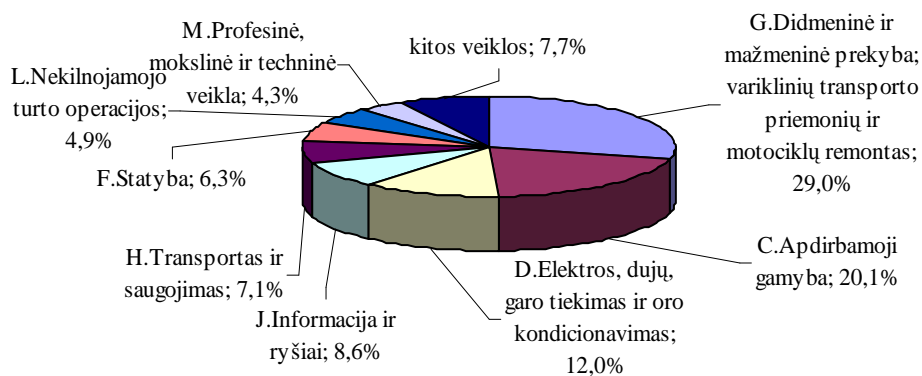

Šaltinis: Statistikos departamentas

PM pajamos pagal ekonomines veiklas

Toliau pateiktame grafike matyti, kad daugiausia PM 2010 m. sumokėta didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto sektoriuje – 29 proc., kitos trys veiklos, iš kurių gauta atitinkamai 20,1 proc., 12 proc. ir 8,6 proc. nuo viso sumokėto PM, yra apdirbamoji gamyba, elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas bei informacija ir ryšiai.

10 grafikas. PM pajamų 2010 m. struktūra pagal ekonomines veiklas

Šaltinis: VMI

2009 m. sumokėto PM sumos augo žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės, taip pat vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo, administracinės ir aptarnavimo veiklos bei viešojo valdymo ir gynybos; privalomojo socialinio draudimo srityse. Nepaisant to, kad didžiausią sumokėtos PM sumos dalį sudaro didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto sektoriuje sumokėtas PM, šiame sektoriuje buvo fiksuotas akivaizdus sumokėto PM sumažėjimas, absoliučia reikšme gauta net 225,6 mln. litų (arba 44,9 proc.) mažiau. Taip pat reikšmingai sumokėtas PM sumažėjo finansinėje ir draudimo veikloje – 220,9 mln. litų, arba 106,4 proc.

11 lentelė. 2009 m. ir 2010 m. PM pajamų pagal ekonomines veiklas, lyginamieji duomenys, tūkst. litų.

Veiklos rūšis	PM suma		Pokytis	
	2009 m.	2010 m.	+/-	%
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	10 900	12 860	1 960	18,0%
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	18 454	8 911	-9 543	-51,7%
C. Apdirbamoji gamyba	224 029	191 770	-32 259	-14,4%
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	151 012	114 827	-36 185	-24,0%
E. Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	9 560	10 583	1 023	10,7%
F. Statyba	114 267	60 372	-53 895	-47,2%
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	501 808	276 249	-225 559	-44,9%
H. Transportas ir saugojimas	68 389	68 049	-340	-0,5%
I. Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	7 415	5 542	-1 873	-25,3%
J. Informacija ir ryšiai	183 062	82 102	-100 960	-55,2%
K. Finansinė ir draudimo veikla	207 633	-13 240	-220 873	-106,4%
L. Nekilnojamojo turto operacijos	57 900	46 585	-11 315	-19,5%
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	98 986	40 586	-58 400	-59,0%
N. Administracinė ir aptarnavimo veikla	29 574	30 123	549	1,9%
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	99	481	382	385,9%
P. Švietimas	5 327	4 652	-675	-12,7%
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	5 994	4 509	-1 485	-24,8%
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	3 655	2 977	-678	-18,5%
S. Kita aptarnavimo veikla	5 309	3 582	-1 727	-32,5%
U. Ekstrateritorinių organizacijų ir įstaigų veikla	-2	0	2	-
X. Nenustatyta ekonominė veikla	4 186	2 354	-1 832	-43,8%
Iš viso	1 707 558	953 874	-753 684	-44,1%

Šaltinis: VMI

Toliau pateikiami apmokestinamojo pelno (iš įmonių pateiktų 2008 ir 2009 m. PM deklaracijų) duomenys pagal ekonominės veiklos rūšis. Apmokestinamasis pelnas sumažėjo daugelyje ekonominės veiklos sekcijų, iš viso 7,1 mlrd. litų, arba 49,5 proc. Labiausiai apmokestinamasis pelnas sumažėjo 4-iose ekonominėse veiklose – apdirbamojoje gamyboje, statyboje, didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje; variklinių transporto priemonių, motociklų remonto ir finansinėje ir draudimo veikloje, atitinkamai 1 078 mln. litų, 1 226 mln. litų, 1 979 mln. litų ir 1 074 mln. litų. Apmokestinamasis pelnas didėjo tik elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo veiklos sekcijoje – 255,9 mln. litų (30,8 proc.)

12 lentelė. 2008 m. ir 2009 m. apmokestinamasis pelnas pagal ekonomines veiklas, lyginamieji duomenys, tūkst. litų

Ekonominė veikla	Apmokestinamasis pelnas, apskaičiuotas PMĮ 11 str. nustatyta tvarka		Palyginimas	
	2008 m.	2009 m.	+/-	%
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	352 215	146 391	-205 824	-58,4%
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	196 320	46 375	-149 945	-76,4%
C. Apdirbamoji gamyba	2 346 228	1 267 981	-1 078 247	-46,0%
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro	831 430	1 087 395	255 965	30,8%

Ekonominė veikla	Apmokestinamasis pelnas, apskaičiuotas PMĮ 11 str. nustatyta tvarka		Palyginimas	
	2008 m.	2009 m.	+/-	%
kondicionavimas				
E.Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	73 876	56 361	-17 515	-23,7%
F.Statyba	1 658 850	432 646	-1 226 204	-73,9%
G.Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	3 882 705	1 902 788	-1 979 917	-51,0%
H.Transportas ir saugojimas	711 391	467 410	-243 981	-34,3%
I.Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	78 634	41 936	-36 698	-46,7%
J.Informacija ir ryšiai	982 771	677 978	-304 793	-31,0%
K.Finansinė ir draudimo veikla	1 297 208	222 996	-1 074 212	-82,8%
L.Nekilnojamojo turto operacijos	547 569	274 605	-272 964	-49,9%
M.Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	872 916	331 204	-541 712	-62,1%
N.Administracinė ir aptarnavimo veikla	315 245	161 938	-153 307	-48,6%
O.Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	4 403	2 634	-1 769	-40,2%
P.Švietimas	48 609	29 677	-18 932	-38,9%
Q.Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	57 348	38 020	-19 328	-33,7%
R.Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	43 333	13 699	-29 634	-68,4%
S.Kita aptarnavimo veikla	38 261	28 646	-9 615	-25,1%
T.Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuotų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	1	1	0	0,0%
X.Nenustatyta ekonominė veikla	187	5 012	4 825	2580,2%
Iš viso	14 339 499	7 235 696	-7 103 803	-49,5%

Šaltinis: VMI

Pelningų ir nuostolingų įmonių dinamika pagal ekonomines veiklas

Analizuojant registruotų pelningų ir nuostolingų įmonių skaičiaus ir nuostolingų įmonių deklaruojamų nuostolių dinamiką atskirose ekonominėse veiklose, matyti, kad, 2009 m. PM deklaracijų duomenimis, pelningų įmonių skaičius sumažėjo 18,8 proc., o nuostolingų tiek pat išaugo. Nuostolingos įmonės 2008 m. sudarė 43,6 proc., o 2009 m. jau 53,1 proc. visų įmonių, pateikusių pelno mokesčio deklaracijas ir nurodžiusių arba pelną, arba nuostolį². Labiausiai – 31 proc. – nuostolingų įmonių skaičius išaugo žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės veikloje, tačiau šis veiklas vykdančių nuostolingų įmonių skaičius sudaro tik 2,3 proc. visų nuostolingų įmonių skaičiaus. Didesnis nuostolingų įmonių skaičiaus augimas 2009 m. palyginti su 2008 m., pastebimas statybos bei profesinės, mokslinės ir techninės veiklos sekcijose. Nuostolingų įmonių skaičius šiose srityse atitinkamai išaugo 25 ir 21,3 proc. (lyginamasis viso nuostolingų įmonių skaičiaus svoris yra 10,6 ir 8,4 proc.)

Pelningų įmonių³ skaičius padidėjo tik elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo bei viešojo valdymo ir gynybos; privalomojo socialinio draudimo veiklose, tačiau šių veiklų lyginamasis svoris visose veiklose yra tik 0,4 proc. Ryškiausias pelningų įmonių mažėjimas matyti

²Įmonės, kurios nurodė pelną (nuostolį), lygų nuliui, šioje analizės dalyje eliminuotos; tokių įmonių 2008 m. buvo 26,7 tūkst., arba 25,5 proc. visų pateikusių metines pelno mokesčio deklaracijas, 2009 m. – 23,6 tūkst., arba 23,6 proc. visų pateikusių metines pelno mokesčio deklaracijas.

³ Pelninga įmonė laikoma ta, kuri turėjo bent 1 litą veiklos pelno.

statybos bei didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklose, atitinkamai sumažėjo 38,6 proc. ir 22 proc.

13 lentelė. Pelningų ir nuostolingų įmonių skaičius bei nuostolingų įmonių nuostolis

Ekonominė veikla	Pelningų įmonių skaičius		Nuostolingų įmonių skaičius		Nuostolingose įmonėse deklaruotas nuostolis (tūkst. Lt)			
	2008 m.	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.	2009 m.	+/-	%
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	1 370	1 079	704	923	107 770	233 385	125 615	116,6%
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	50	24	38	60	1 673	21 943	20 270	1211,6%
C. Apdirbamoji gamyba	4 378	3 522	3 746	4 159	1 282 955	1 685 525	402 570	31,4%
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	106	146	157	143	183 888	73 340	-110 548	-60,1%
E. Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	174	172	158	155	43 860	48 132	4 272	9,7%
F. Statyba	3 747	2 302	3 431	4 281	779 844	970 790	190 946	24,5%
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	14 068	10 979	10 382	12 792	865 862	1 570 125	704 263	81,3%
H. Transportas ir saugojimas	3 723	2 937	3 055	3 488	681 622	684 486	2 864	0,4%
I. Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	1 295	1 003	1 954	2 100	178 800	219 558	40 758	22,8%
J. Informacija ir ryšiai	1 417	1 288	983	1 102	117 146	145 823	28 677	24,5%
K. Finansinė ir draudimo veikla	632	541	435	453	283 019	3 288 996	3 005 977	1062,1%
L. Nekilnojamojo turto operacijos	1 683	1 482	2 201	2 182	523 638	598 210	74 572	14,2%
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	5 543	4 691	2 809	3 407	297 566	428 465	130 899	44,0%
N. Administravimo ir aptarnavimo veikla	1 208	1 038	1 035	1 123	121 481	207 726	86 245	71,0%
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	12	13	4	4	3 740	4 855	1 115	29,8%
P. Švietimas	570	480	353	378	20 201	17 304	-2 897	-14,3%
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	2 012	1 839	738	844	88 392	89 616	1 224	1,4%
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	527	441	682	688	78.294	74.795	-3.499	-4,5%
S. Kita aptarnavimo veikla	1 542	1 384	1 169	1 230	53 264	50 186	-3 078	-5,8%
T. Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	1	1			0	0	0	-
X. Nenustatyta ekonominė veikla	36	448	92	1.009	1.435	23.959	22.524	1569,6%
Iš viso:	44 094	35 810	34 126	40 521	5 714 450	10 437 219	4 722 769	82,6%

Šaltinis: VMI

Deklaruota nuostolių suma išaugo 82,6 proc. Didžiausią įtaką turėjo finansinės ir draudimo veiklos rodikliai. Deklaruoti nuostoliai šioje ekonominėje veikloje išaugo beveik 11 kartų. Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto bei administravimo ir aptarnavimo veiklos nuostoliai išaugo atitinkamai 81,7 proc. ir 71 proc.

KITOS PAJAMOS

Kitų pajamų yra gauta 131,5 mln. litų daugiau nei planuota, iš jų didžiausia dalį sudaro palūkanos už paskolas (+187,2 mln. Lt), pajamos iš dividendų už valstybės akcijas (+63,3 mln. Lt)

bei įmokos už aukštąjį mokslą (+36,1 mln. Lt). Lietuvos banko likutinio pelno gauta 13,6 mln. litų daugiau nei buvo prognozuota.

Negautos planuotos pajamos už atsitiktines paslaugas (negauta 228,3 mln. litų pajamų). Nuo 2010 m. prie pajamų už atsitiktines paslaugas priskiriamos klimato kaitos specialiosios programos lėšos. Per 2010 m. šių pajamų į biudžetą nebuvo gauta. Mažiau nei planuota gauta mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise (-18,9 mln. Lt.), taip pat mažiau gauta žemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamų (-11,4 mln. Lt.).

Europos Sąjungos ir kitų užsienio šalių finansinės paramos lėšos sudarė 5345,2 mln. litų, t. y. 67,7 proc. 2010 m. planuotų gauti Europos Sąjungos ir kitų užsienio šalių finansinės paramos lėšų.

VALSTYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ NETEKIMAI DĖL TAM TIKRU MOKESTINIŲ LENGVATŲ TAIKYMO

Dėl vykdomų GPM grąžinimų (pagal GPM įstatymo 21 str.) 2010 m. nacionalinis biudžetas neteko 251,7 mln. litų pajamų.

Dėl PM lengvatos pagal PMĮ 46(1) str. nuostatas, leidžiančias įmonėms iki 50 proc. susimąžinti apmokestinamąjį pelną investicinių projektų išlaidomis, 2010 m. (pagal už 2009 m. pateiktas pelno mokesčio deklaracijas) valstybės biudžetas neteko apie 100 mln. litų.

Dėl 2010 m. galiojusių PVM lengvatų valstybės biudžetas 2010 m. negavo apie 150 mln. litų PVM pajamų (vertinant remiamasi Tarpžinybinės duomenų saugyklos duomenimis ir 2010 m. PSDF biudžeto rodikliais).

Dėl 2010 m. atleistų nuo akcizų žemės ūkiui skirtų degalų valstybės biudžetas negavo apie 211 mln. litų pajamų.